

Soutěžní motorák historika z roku 1946 - konstrukce B.Pilař

M K M - 1 5 9 M I N E R V A

Tvarově lítivý motorák na detonační motorek Atom 1,8ccm³ s jednoko-
lým nádherně kapotovaným podvozkem, s jednoduchým vzepětím pěkně tvarova-
ného, eliptického křídla. Je vlastně pokračováním nové poválečné řady mo-
torových modelů označených kódem MKM - firmy Moučka. V této firmě praco-
val velmi produktivní konstruktér motorových modelů B.Pilař a do konečné
podoby plánků 1:1 kreslil velmi šikovný detailista Zdeněk Ledvina, se kte-
rým jsem se náhodou setkal na jedné z modelářských soutěží, kde byl jako
divák. Popovídali jsme si a později mi dokonce poslal několik zajímavých
plánků z dávné doby modelářské. V té době bylo zvykem kreslit celkové poh-
ledy modelů /bokorys, půdorys i nárys/ ve zmenšeném měřítku 1:2 a pouze
přepážky, žebra či detaily v měřítku 1:1 a navíc všechny rozměry kótovány,
jako strojní výrobní výkresy. Samozřejmostí bylo i očislování všech dílů
s popiskou. Ta obsahovala název dílů, počet kusů, druh materiálu a rozměry,
případně u překližkových dílů uvedená plocha v dm², takže stačilo jen vše
spočítat a věděl jsem jak veliký kus překližky musím koupit. Modelář tedy
dostal do rukou slušný plánek, ale postup stavby k němu už dodáván nebyl.
Přesto se model velmi dobře stavěl, hlavně těm co si už nějaký model pos-
tyvili. Případným zájemcům o stavbu Minervy mohu poskytnout plánek 1:1.
V minulosti /1997/ na setkání SAM 78 na Hosině s tímto pěkně postaveným
modelem úspěšně létal Josef Novák z Kladna. V době nedávné /2005/ si model
postavil a létá Míša Madaras z Trnavy /viz přiložené foto/.

Stavba modelu:

Celý model je stavěn z tuzemského materiálu a k pohonu použit deto-
nační motor Atom 1,8ccm³-tehdy zcela běžný. Dnes je možné zakoupit repliku
u výrobce Jaroslava Rybáka ze Svitav, nebo vybavit elektromotorem 400/6V
a zúčastňovat se soutěží či jen setkání pořádaných SAM 78. Dnes už vybavit
model RC soupravou není zas takový problém, abychom nemuseli za volným
modelem běhat a třeba si polétat i jen tak pro potěšení z letu historika.

T r u p - je stavěn z přepážek a smrkových lišt. Vše lepeno acetono-
vým lepidlem. Motorová přepážka je z překl.4 a stejně tak steven. Všechny
další přepážky jsou z překl.1. Hlavních 6ks lišt je 3x5 a výstuhy 3x3, 4x4.
Oba kusy baldachýnu jsou vyřezány z překl.1,5 a pečlivě svrtány se stře-
dovým žebrem křídla z překl.4.

Náběžná hrana směrovky je 2x3, lišty stevenu 3x3, tvarovaný okrajový
oblouk z překl.1,2 a 4ks žeber směrovky z překl.1, v místech šroubu M3
pro úchyt výškovky zesílení z překl. 2 a 4mm.

Kapotováný podvozek se skládá z dílů překl.1,1,5 a 2, doplněný liš-
tami 2x2, 2x3 a gumovým kolem ø60. Hřídel kola tvoří svorník ø3 zajištěný
z obou stran maticemi M3. Díly sestavíme v celek a vlepíme do trupu.

Výškovka - se symetrickým profilem, na trup uchycená přes středovou překližku 1,5 šroubem M3x20, mezi dvěma maticemi, kde se dá upravit i úhel seřízení. Žebra jsou vyříznuta z překl.1 a stejně tak tvarované oblouky. Náběžná lišta je 2x3, hlavní nad sebou také 2x3 a odtokovka 2x8. Vše pečlivě lepeno a přebroušeno před potahem.

Křídlo - slepeno vcelku z překližkových žeber a smrkových lišt. Středové žebro pro úchyt šrouby M3 do trupu je vyříznuto z překl.4, svrtáno a všechna další žebra jsou z překl.1. Oblouky jsou vyříznuty z překl. 1,2 a zabroušeny do tvaru. Spojka vzepětí je z překl.4 včetně rozpěrky a pojištěná nákližky z překl.1 z obou stran. Náběžná lišta je 2x4, obě hlavní 5x5 nad sebou a ke koncovým obloukům zbrošené na 2x5. Odtokovka z lišty 2x10 prohnuté nad plamenem svíčky do oblého tvaru a zabroušená s koncovými oblouky. Po slepení na rovné desce a doplnění všech výstuh, pečlivě přebrousíme všechny nerovnosti před potahem.

Potaž - celého modelu je papírem Flumo nebo Diplom, který v té době firma Moučka nabízela ve svém ceníku. Nabízela dokonce v roce 1948 zaslání kompletního materiálu za 81,90Kčs na celý model, včetně papíru. Nabídka byla samozřejmě bez lepidla a laku, který si modelář sháněl sám. Abych se však vrátil k potahu, který se lepil už Kaseinem, vypnul vodou, lakoval nitrolakem či Celonem a barevné ozdoby se stříkaly fixírkou, půsou po kterém se pěkně motala hlava.

Do potaženého, lakovaného modelu se na tři šrouby M3x12 montoval již zaběhnutý motor Atom 1,8ccm³ s vyosením jen dolů 2° s dřevěnou vrtulí Ø260/110mm.

Zálet modelu provedeme bez nahoveného motoru jen tak z ruky jako s větroněm, nejlépe na mírném svahu, aby let byl delší a poznali nedostatky. Teprve když model sporádaně klouže, zkusíme let motorový a seřizujeme jej pouze vyosením motoru do stoupavého letu.

Dle originál plánu zpracoval a doplnil popisem

Raška Zdeněk senior

Technická data modelu:

Rozpětí	1080mm
Délka	930mm
Plocha celkem	21,57dm ²
Hmotnost	540g
Zatížení	25,3g/dm ²
Motor - Atom 1,8ccm ³	
Profil křídla	CLARK-Y
Profil výškovky	NACA-0012